

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Crèdits	1 de presencials (25 hores) 2 de no presencials (50 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Rubén Lluc Comas Forgas rubencomas@uib.es	08:30h	09:30h	Dilluns	08/09/2014	02/03/2015	Despatx nº 20 Edifici Beatriu de Pinós (amb cita prèvia per e-mail)

Contextualització

Professorat: Rubén Comas Forgas és Doctor en Ciències de l'Educació, amb Menció Europea, per la Universitat de les Illes Balears. És membre del Grup de Recerca competitiu "Educació i Ciutadania", té reconegut un sexenni de recerca i el seus camps d'investigació són, fonamentalment, aspectes relatius als usos socials i educatius de les TIC, la documentació científica i l'honestedat acadèmica.

Assignatura: La revisió bibliogràfica constitueix una de les etapes fonamentals de la investigació. Es tracta de conèixer, abans d'iniciar el treball, el que s'ha dit, fet o descobert sobre la qüestió objecte de la nostra investigació. Per a això s'ha de localitzar i revisar de manera sistemàtica la literatura existent sobre el tema.

Una correcta revisió bibliogràfica ajuda a l'investigador a:

- Definir i delimitar el problema d'investigació
- Situar l'estudi en una perspectiva històrica i contextual
- Evitar repeticions. El problema podria estar ja resolt de forma satisfactòria i el nostre projecte no seria pertinent
- Seleccionar mètodes i tècniques adequades
- Relacionar les pròpies descobertes amb els coneixements anteriors
- Sugerir noves investigacions

Se suposa que l'alumnat matriculat a aquest curs té la intenció de realitzar una investigació, i en l'elecció del tema s'han de tenir en compte, entre altres, els següents factors:

- Coneixements previs sobre el tema

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Pertinència del tema
- Motivacions personals
- Coneixement i disponibilitat de documentació sobre el tema
- Disponibilitat de recursos

Amb aquesta part de l'assignatura "L'observació i fonts de documentació" es pretén ajudar l'alumnat a que el seu coneixement i disponibilitat de documentació sobre el tema sigui exhaustiu i, a més, que sàpiga gestionar de forma adequada i eficient els documents bibliogràfics localitzats.

L'estructura adoptada en el curs es fonamenta en les grans qüestions a les quals cal respondre a l'hora de realitzar qualsevol anàlisi documental. Cal recordar que aquesta anàlisi, entès com un dels elements inherents a tot procés de recerca, no es pot fer de manera improvisada sinó que s'ha de planificar i orientar:

A) IDENTIFICAR LA NECESSITAT DE DOCUMENTACIÓ BIBLIOGRÀFICA: DETERMINAR QUINA INFORMACIÓ ES NECESSITA

Cal respondre a les següents qüestions:

- ¿Quina necessitat de documentació bibliogràfica tinc per a la realització de la meua investigació?

B) IDENTIFICAR I LOCALITZAR DOCUMENTS BIBLIOGRÀFICS: ACCEDIR A LA INFORMACIÓ

Cal respondre a les següents qüestions:

- Quins són els principals documents que tracten el tema objecte del nostre interès?
- On són aquests documents?
- Com accedir a aquests documents?

C) GESTIONAR ELS DOCUMENTS: SELECCIONAR, UTILITZAR I COMUNICAR DE FORMA ADEQUADA

Cal respondre a les següents qüestions:

- Com gestionem la documentació localitzada?
- Com citar els documents?

La finalitat del curs consisteix, precisament, a donar resposta als interrogants plantejats en l'esquema. Així doncs, **es pretén proporcionar a l'alumnat els coneixements, habilitats i recursos necessaris per realitzar una correcta revisió bibliogràfica sobre el tema objecte de la seva recerca i gestionar de forma adequada els documents localitzats.**

Aquesta finalitat passa per la consecució dels objectius següents:

- Identificar les necessitats de documentació
- Identificar i localitzar els principals documents primaris i secundaris sobre Primera infància
- Identificar i localitzar els principals documents de l'anomenada "literatura grisa" sobre Primera infància.
- Utilitzar correctament la xarxa Internet per localitzar els recursos documentals.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Gestionar adequadament els documents bibliogràfics localitzats

Requisits

Competències

Específiques

- * CE9: Buscar i analitzar informació i documentació, emprant diferents fonts documentals i integrant-les coherentment.
- * CE10: Aplicar la metodologia observacional a l'estudi de la primera infància.
- * CE12: Dissenyar i adaptar instruments d'observació i avaluació en l'àmbit de la primera infància.

Genèriques

- * CE6: Conèixer els últims avenços en investigació qualitativa i quantitativa en el camp de les ciències socials, en general, i, més específicament, de les investigacions més recents sobre aspectes relacionats amb la primera infància des dels diferents àmbits (social, salut i educatiu).
- * CE7: Ser capaços de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació sobre algun aspecte o problema relacionat amb la primera infància que integri, si cal, procediments de recollida i anàlisi de dades qualitatives i quantitatives.
- * CE8: Formular problemes d'investigació a partir del coneixement disciplinar i professional, realitzant dissenys d'investigació apropiats als problemes formulats.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. Fonts de documentació per a la recerca
 - 1.1. Importància de l'anàlisi documental i recerca d'informació a les bases de dades
 - 1.2. Gestió dels documents
 - 1.3. Localització de tesis doctorals
 - 1.4. Localitzar documents a les grans bases de dades bibliogràfiques sobre educació

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

1.5. Localitzar documents a bases de dades de resums d'investigacions educatives i als grans repositoris institucionals

Metodologia docent

Els crèdits de contacte professorat-alumnat representen el 33'3% dels crèdits de les assignatures, i els crèdits de treball personal el 66'6%. Així doncs, i tenint en compte que l'assignatura és de 3 crèdits ECTS, les hores de contacte professorat-alumnat serà de 25 hores (8,3 h x 3 crèdits), repartides de la següent manera:

- * 3 sessions de classes presencials amb tot el grup classe, de 4 hores cadascuna (total 12 h) dedicades fonamentalment a introduir els continguts i a posar en comú les reflexions i debatre sobre elles, es combinaran amb sessions de caire més pràctic, d'aplicació dels continguts desenvolupats. Cal afegir que aquestes són les sessions previstes però alhora modificables en funció del desenvolupament del curs i dels continguts. Inicialment, les dues primeres sessions presencials es duran a terme el 26 d'octubre (16:30 hores) i el 12 de desembre (18:00 hores)
- * 7 h de tutories grupals en equips reduïts (horari a acordar amb el professor/a)
- * 6 h de tutories individuals, dedicades a fer un seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge (horari a acordar amb el professor/a)

Durant les hores de treball personal de l'alumnat (50 h, que sumades a les 25 h. de contacte, equivalen a les 75 hores de l'assignatura) l'alumnat haurà de realitzar les activitats i exercicis inclosos en el Pla de Treball. Aquestes activitats inclouen, lectura d'articles, aplicació de tècniques observacionals, estudi personal, etc., complementaran els continguts introduïts en les classes presencials i treballats en les sessions de treball dirigit.

El calendari de realització i lliurament d'activitats s'establirà en la sessió de presentació de l'assignatura.

Volum de treball

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura i per a cadascuna de les modalitats organitzatives queda reflectit tot seguit.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Lliçó magistral	Grup gran (G)	Exposició de les característiques principals de la metodologia observacional i la seva aplicació en l'àmbit professional i de la recerca. Exposició en relació a les fonts de documentació aplicada a la recerca	8
Classes pràctiques	Aplicació i anàlisi de tècniques d'observació	Grup gran (G)	Anàlisi dels resultats de les cerques documentals.	8
Tutories ECTS	Tutorització i seguiment	Grup petit (P)	Seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge així com del treball interdisciplinari del mòdul (horari a acordar amb el professor/a) Plantejament de l'estratègia de cerca documental.	9

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura i recerca de fonts documentals	Lectura de la documentació aportada "Fuentes de información bibliográfica a través de Internet para investigadores en educación". Desenvolupament dels exercicis d'observació proposats.	25
Estudi i treball autònom en grup	Treballs i projectes	Desenvolupament de les activitats proposades durant el curs a partir de la bibliografia bàsica establerta	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura, seran valorades de manera global dins el mòdul 2 del Màster mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula del present apartat es descriu per a cada procediment d'avaluació, la tipologia (recuperable: R, no recuperable: NR), els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura.

L'alumne obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global de l'assignatura. Per superar l'assignatura, l'alumne ha d'obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 mitjançant la suma ponderada de totes les activitats realitzades.

Lliçó magistral

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Exposició de les característiques principals de la metodologia observacional i la seva aplicació en l'àmbit professional i de la recerca. Exposició en relació a les fonts de documentació aplicada a la recerca
Criteris d'avaluació	Descripció: Assistència i participació en les sessions del curs. Lectura i anàlisi de la documentació aportada. Debats a partir de les lectures i pràctiques realitzades. Criteris: 1) Assistència i participació a les sessions del curs, mínim 80%

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

2) Adequació de les preguntes i comentaris realitzats (argumentació de les idees, relació amb els continguts treballats, aportació d'idees i experiències professionals, plantejament de preguntes i qüestionaments que ajudin al grup a avançar)

Percentatge de la qualificació final: 30%

Aplicació i anàlisi de tècniques d'observació

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Anàlisi dels resultats de les cerques documentals.
Críteris d'avaluació	Descripció: Assistència i participació a les sessions del curs. Críteris: 1) Assistència i participació a les sessions del curs, mínim 80% 2) Aplicació de les tècniques d'anàlisi i de recerca documental

Percentatge de la qualificació final: 30%

Tutorització i seguiment

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge així com del treball interdisciplinari del mòdul (horari a acordar amb el professor/a) Plantejament de l'estratègia de cerca documental.
Críteris d'avaluació	Descripció: Es pretén que en aquestes tutories presencials, el tutor orienti de manera efectiva a l'alumne en tots els aspectes que siguin necessaris per a garantir el bon desenvolupament del treball. Críteris: El professor avaluarà durant les tutories el treball que vagi realitzant l'alumne

Percentatge de la qualificació final: 10%

Treballs i projectes

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Desenvolupament de les activitats proposades durant el curs a partir de la bibliografia bàsica establerta
Críteris d'avaluació	Descripció: Es pretén que l'alumnat adquireixi els coneixements necessaris per a l'anàlisi i recerca documental a través de les activitats proposades. Críteris: 1) Realització de les activitats a desenvolupar durant el curs 2) Nivell de qualitat de les activitats desenvolupades

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Percentatge de la qualificació final: 30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Sureda, J.; Comas, R.; Oliver, M.; Guerrero, R.M. (2010). *Fuentes de información bibliográfica a través de Internet para investigadores en educación*. Palma: Redinet.

Bibliografia complementària

Augur, C. P. (1989). *Information sources in grey literature*. Londres: Bowker-Saur.

Carrizo, G. (2000). *La información en ciencias sociales*. Gijón: TREA.

Codina, L. (2007, Motores de búsqueda de información científica y académica. [Electronic version]. *Hipertext.Net*, (5) 1-7. Recuperat l'1 març de 2008, de: <http://www.hipertext.net/web/pag273.htm>

Dochartaigh, N. O. (2001). *The internet research handbook: A practical guide for students and researchers in the social sciences*. Londres: Sage.

Dochartaigh, N. O. (2007). *Internet research skills*. Londres: Sage.

Duhamel, M., & Panijel, C. (2007). *Conseils aux étudiants pour une recherche d'information spécialisée efficace CERISE*. Recuperat l'11 de març de 2008, de: <http://www.ext.upmc.fr/urfist/cerise/>

Gauthier, B. (2003). *Recherche sociale. de la problématique à la collecte des données* (4^a ed.). Montreal: Presses de l'Université du Québec.

Gough, D.; Oliver, S.; Thomas, J.(Edit.)(2012). *An Introduction to Systematic Reviews*. Londres: Sage.

Hart, C. (2001). *Doing a literature search. A comprehensive guide to the social sciences*. Londres: Sage.

Hart, C. (1998). *Doing a literature review. releasing the social science research imagination*. Londres: Sage.

Heimlich, J. E., Nowak, P., & Wang, K. *Finding resources on the internet. A trainer's module for environmental education*. Columbus: Ohio State University Extension. Recuperat el 9 de març de 2008, de <http://eelink.net/eetap/trainers.pdf>

Jesson, J.K.; Matheson, L-; Lacey, F.M. (2011). *Doing Your Literature Review*. Londres: Sage.

Pons, A. (2006). *La información especializada en Internet*. En Maldonado Á, Rodríguez L. (Eds.), (2^a ed.). Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Petticrew, M.; Robert, H. (2006). *Systematic Reviews in the Social Sciences: A Practical Guide*. Oxford: Blackwell Publishing.

Ridley, D. (2008). *The Literature Review. A Step-by-Step Guide for Students*. Oxford: Sage.

Rovira, C., Marco, M., & Codina, L. (2007, Repositorios de publicaciones digitales de libre acceso en europa: Análisis y valoración de la accesibilidad, posicionamiento web y calidad del código. [Electronic version]. *El Profesional De La Información.*, 16 (1) 25-38. Recuperat el 1 de març de 2008 de <http://eprints.rclis.org/archive/00008668/>

Siebert-Taabni, N. (2007). *Guide de recherche d'information*. Recuperat el 11 de març de 2008 de <http://www.esen.education.fr/fr/ressources-par-type/outils-pour-agir/guide-de-recherche-d-information/>

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	10893 - L'Observació i Fonts de Documentació
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Université du Québec à Montréal. (2006). *InfoSphère. apprendre à faire une recherche d'information efficace. sciences humaines et sciences de la gestion*. Recuperat el 27 de febrer de 2007 de http://www.bibliotheques.uqam.ca/InfoSphere/sciences_humaines/index.html

Sureda, J., & Comas, R. (2005). *Fuentes de información y documentación a través de internet para investigadores en educación ambiental*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente.

Université d'Ottawa. (2006). *Préparer sa thèse ou son mémoire*. Recuperat l'11 de març de 2008 de <http://www.etudesup.uottawa.ca/Default.aspx?tabid=1347>

